

**Preek**  
*gehouden te Dordrecht op 9 februari 2008*  
door ds. M. Joosse

We willen met elkaar een gedeelte overdenken dat we gelezen hebben in Leviticus 14. We nemen het zevende vers als uitgangspunt.

Leviticus 14:7:

*En hij zal over hem, die van de melaatsheid te reinigen is, zevenmaal sprengen; daarna zal hij hem rein verklaren, en de levenden vogel in het open veld vliegen laten.*

**De melaatse gereinigd:**

1. Zijn dodelijke kwaal
2. Het plaatsbekledend sterven
3. De vrijheid van het bloed

We zijn met elkaar in ons kerkelijk jaar gekomen bij de zogenaamde lijdensweken. Zeven weken waarin het lijden en sterven van de Heere Jezus worden overdacht. Meestal eerst verschillende keren vanuit het Oude Testament en daarna uit het Nieuwe Testament. Het belang van Zijn offer, het belang van Zijn lijden en sterven, eigenlijk staat daar op iedere bladzijde van Gods Woord wel iets over. Want in Gods hele Woord gaat het over dood en leven, zonde en genade. En dat heeft alles te maken met die Ene die kwam in deze wereld.

Hij bepaalt ons aan de ene zijde bij onze zonde en verlorenheid en aan de andere kant bepaalt Zijn lijden en sterven ons erbij dat er bij God genade is voor de grootste van de zondaren. Als wij opzien naar het kruis, dan zien we twee dingen. In de eerste plaats hoe serieus God de zonde neemt. Als Hij dat aan het groene hout doet, wat zal aan het dorre geschieden?

Heeft u, heb jij daar al eens voor gevreesd? Wie zal ik zijn als ik straks voor God moet verschijnen? "Hoe zal ik rechtvaardig verschijnen voor God?" Is dat uw vraag? Ben jij daarmee bezig? Dan zie je ook uit naar een Weg en een Middel om die welverdiende straf te kunnen ontgaan en wederom tot genade te komen. Zie je daarnaar uit? Ziet u ernaar uit om in deze lijdensweken eens iets te mogen zien van Hem, Die daar hangt aan het kruis om zondaren zalig te maken? Is het jouw verlangen: "Heere, mag ik het verstaan wat het betekent, dat het bloed gestroomd heeft, ook voor mijn zonden?"

Daar gaat het om, ook in alle oudtestamentische ceremoniën. Alle handelingen in de tempeldienst wijzen naar dat ene Offer. Ook dat wat we met elkaar hebben gelezen: het offer wat nodig is om de melaatse te reinigen.

*1. Zijn dodelijke kwaal*

Melaatsheid is een gruwelijke ziekte. In die dagen was het één van de ergste ziekten die je kon krijgen. Wat een schrik, als je op een dag op je arm of op een andere plek op je lichaam een bult kreeg en die bult werd steeds groter. Dan kwam er grote vrees in iemands leven. Zou ik die gevreesde ziekte krijgen? Zou ik melaats worden? Dan moest iemand met zo'n melaatse arm naar de priester. U kunt zich voorstellen dat zo'n persoon daar nog wel een paar dagen mee gewacht heeft. Want als de priester zou zeggen: 'melaats', dan was het oordeel gesloten. Dan moest je de stad, je familie en je vrienden verlaten. Dan moest je in de eenzaamheid je ellende beleven.

Maar als die plek op z'n arm al groter werd, dan moest zo'n man naar de priester, met vreze en beven. Misschien gingen er wel een paar familieleden mee. De priester ging kijken en als hij wat twijfelde dan werd iemand zeven dagen afgezonderd, in de eenzaamheid. Na zeven dagen moest hij terugkomen en als dan bleek dat de plek groter was geworden, dan was hij melaats en moest hij buiten het leger.

Het was een smartelijke ziekte, omdat hij met heel veel pijn en leed gepaard ging. Maar het was ook een schandelijke ziekte. Je mocht niet meer onder de mensen komen. Je moest buiten de stad en je moest voortdurend roepen: "Onrein! Onrein!" Niemand mocht meer bij je in de buurt komen. Alleen, van de mensen verstoten en verlaten. Als iemand eten bracht, wierpen ze dat van een afstand naar je toe, omdat niemand meer dichtbij mocht komen. Wat een leed en wat een verdriet! Vaak gingen melaatsen met elkaar in een spelonk wonen, zodat ze samen hun leed droegen.

De melaatsheid was kennelijk ook een vloek van de Heere. Dat zien we bij Mirjam, wanneer ze probeert naar de macht te grijpen, een nog hogere positie wil hebben temidden van het volk, naast Mozes wil staan en evenveel eer en macht wil hebben als hij. Dan straft de Heere haar direct met melaatsheid, omdat ze haar mond open heeft gedaan tegen Gods knecht en ook haar mond heeft open durven doen tegen de Heere.

Nog een voorbeeld: Gehazi. Elia wilde niets hebben van Naäman de Syriër. Al zijn schatten die hij mee had genomen, mocht hij mee terug nemen naar huis. Hij had er geen belang bij: "Ik heb u niet genezen, maar de Heere heeft u genezen." Maar Gehazi begeerde toch nog wat te hebben. Hij ging achter Naäman de Syriër aan en zei: "Mijn heer heeft zich vergist. Hij zou toch nog wel wat willen hebben." Hij loog met z'n mond. Hij neemt van die goederen met een leugen. Hij had ook met zijn mond gezondigd. Mirjam had met haar mond gezondigd, Gehazi had met zijn mond gezondigd. En als straf daarop: melaatsheid. Dan komt de vloek van de Heere direct als gevolg van die zonde, over hun leven.

Een gruwelijke kwaal. Als David zijn zonde voelt, dan roept hij uit: "Ontzondig mij met hysop". Dat moest bij een melaatse. Hij had de reiniging nodig, zoals een melaatse reiniging nodig had. Hij kende zijn schuld voor de Heere. Hij kende zijn overtreding en dat hij gedaan had wat kwaad was in Gods oog. Hij wist: nu ben ik Uw gramschap dubbel waardig. Ik heb gezondigd.

De melaatsheid is dus ook een beeld van u, van jou en van mij. Zo ziek zijn wij. Melaatsheid eindigde meestal in de dood. Nauwelijks werd ooit iemand genezen. Dat is nu ook in uw, jouw en mijn leven zo. Wij eindigen met onze zondekwaal in de dood, als er geen wonder van Gods genade in ons leven verheerlijkt wordt.

De melaatsheid is een gruwelijke kwaal, maar nog veel gruwelijker en erger is het met onze zonde, met onze ongerechtigheid. Eenmaal zal dat eindigen in de dood, wanneer er niet een wonder in uw en jouw leven verheerlijkt wordt. Ziet u er naar uit dat zo'n wonder in uw leven verheerlijkt wordt?

Als zo'n melaatse buiten de stad gesloten werd, uitgestoten uit de gemeenschap met mensen, uitgesloten van de dienst des Heeren, wat kon zo'n melaatse dan gebogen over de wereld gaan. "Verloren, verloren. Ik ben ten dode opgeschreven. Ik zal moeten sterven in mijn ellende. Buiten mijn familie, zonder genade". Dan werd men met recht een buitenstaander. Een die van Gods volk gescheiden was, een die van het altaar gescheiden was, waar het bloed stroomde tot verzoening van zijn zonden. Hij mocht er niet meer bijkomen.

Als David dat een moment in zijn leven beleeft, als hij op de vlucht is voor Absalom, zegt hij: *Eén ding heb ik van de HEERE begeerd, dat zal ik zoeken: dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des HEEREN, om de liefelijkheid des HEEREN te aanschouwen, en te onderzoeken in Zijn tempel.*

Wat moet dat voor die ware Israëliet geweest zijn! Uitgesloten en niet meer mogen komen in de tempel, geen omgang meer mogen hebben met z'n familie en met z'n kinderen. Wat moet dat geweest zijn...

En nu was het toch mogelijk om genezen te worden. Als de Heere dat besloten had van eeuwigheid, dan werd zo iemand op Gods tijd genezen. Wat een wonder, als zo'n melaatse op een dag door de scheuren en door de dode huid heen een nieuwe huid zag komen, nieuw leven zag. En hij mocht dat nog op een andere plek waarnemen. Wat een wonder! Meestal gebeurde dat als de ziekte op z'n ergst was. Als zo iemand helemaal wit was, van top tot teen bedekt met melaatsheid. En als je dan tekenen van nieuw leven mocht zien, wat een wonder! Dat brengt ons bij onze tweede gedachte:

## *2. Het plaatsvervangend sterven*

Met die tekenen van nieuw leven kon hij het niet doen. Dan kreeg hij wel hoop. Dan kreeg hij wel verwachting, als hij plaats op zijn lichaam zag waar nieuwe huid ontstond. Zou ik genezen worden?

Zou het ook voor mij kunnen? Zou het waar zijn? Zijn hart ging daar naar uit en dan bad hij temeer: Heere, mag het waar zijn? En als hij dan nog een plekje tegenkwam, waar dat nieuwe leven zich openbaarde, dan kreeg hij nog meer moed.

Is het zo ook niet in het leven van Gods kinderen? Wat kan dat een wonder zijn, als je je naam hoort noemen onder de bediening van het Woord. Of als je Gods Woord aan het lezen bent en de Heere komt daardoor over. Dat het voor zo één nog kan, dat het nog mogelijk is om zalig te worden. Dat zijn ogenblikken waardoor zo iemand gaat verlangen en hopen dat het nieuwe leven in hem gestalte zal krijgen. Kent u dat? Ken jij dat? Ofschoon u wellicht alles mist: 'onrein' moet roepen, elke dag opnieuw. Ik heb gezondigd, gedaan wat kwaad was in Uw oog. Wat kunnen er dan ogenblikken zijn waarop u zegt: "Zou het waar zijn?"

Als er dan meerdere plekken komen die toch iets van het nieuwe leven openbaren, dan krijgt de melaatse moed om naar de stad te gaan. Dan moeten anderen de priester gaan waarschuwen. De priester moet het heiligdom verlaten. Dan heeft die melaatse, die daar aan de poort staat met kentekenen van het nieuwe leven, die heeft nodig dat de priester komt, dat hij het heiligdom verlaat en naar de plaats van onreinheid komt. De priester moet de stad uitgaan en buiten de stad, daar waar die melaatsen zijn, daar moet hij naar toe.

Daar staat de melaatse verlangend uit te zien naar de komst van de priester. Verlangend ziet hij ernaar uit dat de priester het reinigingsritueel begint en zal spreken: word gereinigd. Het gaat om zijn spreken. Want als hij dat nu alleen maar zelf heeft gedacht dat die plekken nieuw leven waren. En die priester zegt dat er niets van God bij is, dat er helemaal geen nieuw leven is, dan moet hij weer terug. Wat een spannende ogenblikken. Hij kan het zelf wel voor nieuw leven gehouden hebben, maar het gaat erom dat de priester het bevestigt. Dat het woord van diegene die God daartoe aangesteld heeft, het gaat bevestigen dat het waar is.

Daar staat hij en dan gaat de priester zijn lichaam bekijken. Hij kijkt hem aan en zegt: "Haal twee vogels, haal hysop, haal scharlaken en haal cederhout." Het reinigingsritueel heeft een aanvang genomen. Daar komen ze met twee vogels in een kooi en met cederhout, hysop en scharlaken. De priester gaat één zo'n vogel nemen, volgens de joden is dat de grootste, de mooiste. Hij neemt die uit de kooi en dan gaat hij, met zijn hand om de vogel heen, boven een vat waar levend water in zit. Dat water mocht dus niet uit een bak gehaald worden waar het stilstond, maar het moest genomen zijn uit een stromende beek of bron. Boven dat vat neemt hij dat vogeltje en snijdt hij de hals van het vogeltje door. Dan stroomt het bloed van de vogel in het water. Het is alsof die priester dan zeggen wil tegen de melaatse: "Man, dit had jij verdiend. Als het hier was geëindigd, dan had God geen onrecht gedaan." Dan wordt het vogeltje in een gat in de grond gegooid en dat is het einde van die vogel. Dat is zijn definitieve bestemming. Weg!

Dat hadden u, jij en ik ook verdiend. Vanwege onze zonde had de Heere rechtvaardig ons af kunnen snijden van het leven en weg kunnen werpen in een zee van eeuwig afgrijzen. Buiten God, eeuwig kwijt. Is het rechtvaardig? Moet u zeggen: "Ja, dat heb ik verdiend. Met alle pogingen om het beter te doen, ook met het verlangen om voor de Heere te leven, ik kan het nooit meer goedmaken. Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen van het lichaam dezes doods? Ik heb het verdiend Heere. Als U mij wegdoet, is dat rechtvaardig, dan doet U geen onrecht."

Mocht u daar weleens onder buigen in uw leven? Dat is nodig. God niets ongerijmds meer toeschrijven. Vol etterzweren, vol builen vanwege mijn zonden. Des doods schuldig, gedaan wat kwaad was in Uw oog. Gegrepen naar het hoogste, me niet willen laten gezeggen door U. Eigen gekozen wegen gaan, altijd tegenstaan, altijd afhouden, altijd beter weten. Zelf willen bepalen wat goed en kwaad is. Dat is toch ons bestaan? Heb jij het ingeleefd? Moet u zeggen: "Ja, dat is nu mijn leven. Ik kan niet anders. Maar is er nu Heere, voor zo één, nog een weg om die welverdiende straf te ontgaan?"

De priester heeft die vogel genomen en geslacht. Het bloed van die vogel heeft gestroomd tot verzoening en tot vrijmaking van die ander. Zo heeft eenmaal het bloed van de Heere Jezus Christus gestroomd tot een volkomen verzoening van de zonden van al zijn kinderen. De Zoon van God, hangend tussen hemel en aarde, werd gedood en uit Zijn zijde stroomde bloed en water. In dat vat zit levend water, bloed en water. Johannes zegt in zijn eerste zendbrief: niet door water alleen, maar

door het water en het bloed. Uit de zijde van de Heere Jezus stroomde water en bloed. Bloed tot rechtvaardigmaking, tot wegneming van de schuld. En water tot heiligmaking. Het ziet op het werk van de Heilige Geest. Om steeds minder zonden te gaan doen en steeds meer te gaan beantwoorden aan het doel waartoe de Heere de mens geschapen heeft.

Het bloed heeft gestroomd tot een verzoening van alle zonden van al Zijn kinderen. Heeft dat bloed ook voor u gestroomd? Ken jij de waarde van dat bloed? Of moet je nog zeggen: "Heere, ik heb het nu zo vaak gehoord, het is zo bekend voor me. Ik kan er zonder tranen naar luisteren dat U het Liefste wat U had gaf in deze wereld tot een volkomen verzoening van de zonden. Heere, ik versta het niet, wilt U het me bekend maken? Wilt U, zoals U dat deed bij de discipelen op de Paasmorgen, mij het verstand openen. Dat ik het verstaan mag, dat ik kennen mag waartoe U dit deed. Mag ik het weten Heere?"

Is het uw verlangen? Is het uw uitzien? "Heere, ik sta er buiten, ik voel me net zo'n melaatse, ik voel me net zo'n toeschouwer." Want velen die daar stonden hebben het wel met hun ogen gezien, maar ze zijn niet besprengd met het bloed. Dat gaat de priester nu doen. Hij neemt de hysop, het cederhout en het scharlaken. Hij doopt het in het bloed en hij sprengt het op die melaatse. De spatten bloed komen op zijn lichaam, op zijn hoofd, op zijn kleren, helemaal over hem heen. Tot zevenmaal toe. Zeven keer komt dat bloed op zijn lichaam. Dan wordt het bloed toegepast.

Voelt u wat er nodig is? Niet alleen dat u het ziet. Het is een heel groot wonder dat de Heere een middel heeft gegeven: het bloed der verzoening. Maar het komt erop aan dat ik er deel aan krijg. Wat zou de melaatse er aan hebben als hij daar stond en hij zag de dood van de vogel en hij zag dat het plaatsvervangend was voor die andere vogel (wat afbeeldt dat hij straks vrij zou zijn) en dat bloed zou hem niet toegepast zijn. Dan had hij nog niks!

Als in de nacht van Exodus het volk bloed moet smeren aan de posten en de bovendorpel en ze hebben het bloed opgevangen en ze hebben ook een bundeltje hysop en ze smeren het niet, dan komt die verderfengel nog binnen en dan moet die oudste jongen nog sterven. Als er zoveel bloed is en er is bloed genoeg, ook al zou de hele mensheid zalig zou moeten worden, dan is er nog genoeg bloed. Maar stel dat u elke zondag van het bloed gehoord had en het bloed wordt niet gesprengd, niet toegepast, dan ga je zonder bloed, met die boodschap van vrije genade, voor eeuwig verloren.

Maar nu gaat de priester het bloed nemen voor die melaatse en hij sprengt het op hem. En die spatten bloed zitten over zijn hele lichaam. Alsof dat niet genoeg is gaat die priester de andere vogel nemen en duidelijk maken wat er gebeurd is in zijn leven. Daarover gaat hij onderwijs geven, dat is onze derde gedachte:

### *3. De vrijheid van het bloed*

De priester is gekomen uit het binnenste heiligdom. Uit de stad, daar waar de tempel is. Alle heilige dingen heeft hij verlaten om een onreine op te zoeken. Hoort u dat dat verwijst naar die grote Hogepriester in de hemel, die de heerlijkheid bij Zijn Vader wilde verlaten om onreine mensenkinderen op te zoeken? Hij was daartoe gewillig. Van eeuwigheid heeft hij Zichzelf de Vader aangeboden. "Vader, Ik wil al Uw welbehagen doen."

Hij heeft het besloten en is gekomen in de tijd. Omdat het zijn diepste verlangen is om zondaren zalig te maken. Dat was Zijn welbehagen van eeuwigheid, dat behaagde Hem, daar had Hij Zijn vermaak in. Kunt u het zich voorstellen? Om zulke mensen als u en ik zijn, op te zoeken? Dat is onbegrijpelijk! Dat hij dat nu zou doen voor vrienden, maar voor mensen die Hem in het aangezicht slaan... En die steeds zeggen: "Ik heb er geen behoefte aan Heere. Ik wil mijn eigen gang gaan. Ik heb er geen zin in, het is mij allemaal geen vermaak. Weg ermee!" Voor zulken... Zult u nooit wanhopen aan genade?

In Romeinen 5 lezen we het: de zonde is enorm hoog, maar de genade is overvloedige. Adam is verschrikkelijk, maar Jezus Christus is een volkomen verzoening voor de grootste van de zondaren.

De melaatse heeft het bloed toegepast gekregen, de spatten bloed zitten op z'n lichaam. En dan neemt de priester de tweede vogel uit het kooitje. Hij neemt de vogel met scharlaken, hysop en cederhout. Wellicht is er een soort constructie van gemaakt, waardoor hij de vogel in het water met bloed heeft gedoopt, of hij heeft het gedaan met zijn hand. Daar gaat die levende vogel. Helemaal onder in het water met bloed. Dan moet die vogel sterven. Zou hij sterven? Nee, de Heere gaat met

die vogel duidelijk maken wat die melaatse heeft gekregen. Dan haalt hij die vogel weer omhoog. Met angst in de ogen, bedekt met het bloed van de eerste vogel. Melaatse, de ene vogel moest de dood ingaan en het bloed wat uit die vogel is gestroomd heb je op je lichaam gespat gekregen. Weet je wat dat betekent? Dat je nu het luchtruim in mag. Dan laat hij die vogel vliegen. Dan mag die vogel in het ruime hemelrond verkondigen met blijde mond, Gods eer en Gods heerlijkheid. De vrijheid van Gods kinderen wordt daar zijn deel en dan mag hij ervaren het bloed wat gespat is tot volkomen vergeving en reinigmaking van al m'n schuld en zonde, dat brengt mij in de vrijheid.

Dan zegt de priester: nu heb je weer toegang om in te gaan in de stad. Nu mag je naar huis man! Nu hoef je niet meer in afzondering te leven. Naar de wet was je uitgesloten, naar de wet was je uitgestoten uit Gods gemeenschap. Maar vanwege het bloed mag je nu terugkeren naar huis, nu mag je de poort binnengaan, waar het rechtvaardig volk door zal treden, nu mag je God ootmoedig eren, voor het smaken van Zijn zaligheeden. Nu mag je huiswaarts keren, nu mag je naar je familie toe. Wat een wonder!

In de reinigingswet van de melaatse wordt ons getekend Wie Gods Zoon wil zijn voor verloren mensen. Daar hangt Hij bloedend aan het kruis, tot een volkomen verzoening voor allen die Zijn verschijning gaan lief krijgen. Die het verlangen krijgen, door de werking van Gods Geest, naar genade en naar verzoening.

Is het uw verlangen? Het bloed heeft gestroomd, nu is er verzoening! Nu is er de mogelijkheid om als buitenstaander teruggebracht te worden in het binnenste heiligdom, daar waar de Heere woont, daar waar de Heere gemeenschap wil oefenen met mensen.

We hebben gelezen dat de melaatse nog zeven dagen in afzondering moet leven en dat hij zijn kleren moet wassen. Hij krijgt geen nieuwe kleren. Als de melaatse buiten de stad ging, dan moet hij zijn kleren scheuren en dan moest hij binnen zeven dagen die kleren wassen en die gescheurde kleren weer aantrekken. Zijn baard, zijn wenkbrauwen en zijn hoofdhaar moesten geschoren worden. Alles moest eraf. Hij moest rein worden. Daar is weer het beeld: niet alleen van de schuld, maar ook van de smet moest hij gereinigd worden. Zo moet onze schuld verzoend worden door het bloed en wij hebben de Geest nodig tot heiligmaking.

Een klein voorbeeld: als een jongen tegen de wil van zijn moeder bij een hele vieze sloot is gaan spelen. "Jongen zul je er niet komen?!" En hij doet het toch en hij valt er in. Dan komt hij thuis met een probleem wat bestaat uit twee delen. Aan de ene kant heeft hij het gebod van zijn moeder overtreden, hij mocht daar niet komen. Het eerste wat opgelost moet worden met moeder is dat die schuld weggenomen moet worden. Hij moet eerst tegen zijn moeder gaan zeggen: "ik ben ongehoorzaam geweest, wilt u het mij vergeven?" Als die moeder dan zegt: "ik zal het je vergeven", dan is het tweede deel van het probleem aan de orde. Want dan staat hij daar nog druipend van de modder, dan moet hij nog gewassen worden. Voelt u? Dat is nu met de melaatse zo. Die man was gereinigd door het bloed, rein verklaart van zijn dodelijke kwaal. Maar nu moest hij nog gereinigd worden. Zeven dagen nog buiten zijn huis, om dan gereinigd te worden en dan moest hij alsnog naar de tempel. Dan gaat de Heere nog een keer tekenen wat nu nodig was tot versterking van zijn geloof, opdat hij nogmaals zou zien wat de Heere gedaan heeft in zijn leven.

Kent u uw schuld? Ken jij je schuld? Gezondigd, buiten God, zonder God in de wereld. Heeft u de noodzaak al gezien dat er nu bloed moet stromen vanwege uw, vanwege jouw zonden. Verstaat u de noodzaak? Is het uw uitzien dat u het mag kennen? Of is het nooit uw verlangen geweest? Als het bloed van Jezus Christus u niet reinigen zal, an zal uw bloed stromen. Want alleen dat bloed redt van de dood. Alleen door dat bloed zullen we eenmaal zalig kunnen worden. Hoe waardevol is het bloed voor u al?

Hij wilde Mens worden om zo de dood in te gaan. Weet u waarom? Omdat u, jij en ik als God wilden zijn, zelf uit wilden maken wat goed en kwaad is, ons niet wilden laten gezeggen door de Heere. Voor zulke mensen, die God naar kroon en troon hebben gestaan, wilde Hij de dood ingaan tot een volkomen verzoening van al hun zonden.

Zoek dan de Heere en leef! Er is geen gelukkiger volk, dan diegenen die mogen zien dat die vogel de vrijheid krijgt vanwege de dood van die ander. Om huiswaarts te mogen keren. Een vogel in de lucht

is het beeld van vrijheid, vrede en genade. Wat een wonder als u die vrijheid mag kennen. Dan bent u pas echt gelukkig!

Amen.